

attendant. Vide suprà laudatum Grotij Tractatum, cui Titulus *Mare liberum*, & facit l. *deprecatio*. ff. *ad leg. Rhod. de iactu*. Et quod nonnulli, Ius aliquod ex Pontificiæ donationis titulo prætendunt; ad id argumentum, iam diu est, quod Attabaliba Rex Peruanus, sufficientem docuisse videtur responsionem. Qui, cum Vincentius de valle viridi, Dominicanus Monachus, eodem prætextu Imperatori Carolo V. Indiarum affereret Monarchiam; Pontificem insigniter fatuum, & impudentem esse, ex eo facillè prodi, regerebat; quod aliena tam liberaliter largiretur. Hieronymus Benzo, *Histor. Indiae Occidentalis*, lib. 3. cap. 21. & recesui ego 1. *politicor.* cap. 2. num. 18. & seq. Porro crudelitatis inhumanae, Hispani accusantur: extatque de crudelitate Hispanorum, in Indianos adhibitâ, Tractatus singularis, Bartholomæi de la Casa, Episcopi: ubi sub finem hæc habentur. Rubore suffundi deberemus, quod omni Timore Dei remoto, tam execrandis facinoribus, colorem addere, & ea excusare tentemus; cum præcipuè cernamus, nos Hispanos, quadraginta octo Annorum spacio, regiones maioris longitudinis, quam sit tota Europa, & pars Asiæ, ob hanc causam, ut divitias consequeremur, destruxisse: eas terras depradantes, & omni crudelitate, iniustitiâ, & Tyrannide occupantes & usurpantes; quas humanis habitatoribus & incolis, refertas vidimus, & in iis vltra viginti hominum milliones perisse certò scimus. & c. add. Simon Goulart, *tom. 3. d. histor. admirables*, fol. mibi 44. & seqq. Mendacij quidem in multis convincere fatagit Calanum Auctor nuperus des Hermen Blasens, fol. 78 & c. Sed tamen Levinus Appollonius, *Historiæ Peruvianæ*, lib. 4. à princ. refert, Hispanos longâ quadam maiorum usitatione, durum & immitè in devictos, subiugatosque Barbarici nominis hostes, hominum genus, quâ Mauros, Numidasque tractare solent; ad Occidentem rerum potiti, eandem duritiem atque inhumanitatem, ubique in novi Orbis indigenas exercuisse: atque idem licentiæ ac potestatis ius, sibi in captivos sumpsisse, quod seculis præcis, Ethnicâ insolentiâ, audaciaque, in servos atque vernas, Domini usurpârunt. Idque impudicæ atque illicitæ potestatis malum, Carolum V. Cæsarem, piorum quorundam hominum, Sacratî Ordinis instinctu adductum; novâ salutaris Decreti constitutione, constringendum, corrigendumque, haut invitè suscepisse. Et porro Hispanos, Moïsi ac Iosua exemplo, defendit Campanella: *de Hispanic. Monarch.* cap. 6. fol. 21. putatque, Indos fuisse extinctos, providentiâ singulari Divinâ, ut olim Cananæos, Amalekitas, aliosque populos Palæstinæ. Hisque qui parcebant, peccato se polluerunt. 1. *Samuel.* cap. 15. Sanè ut nunc Hispani, ita olim Iudæi, communes orbis prædatores habiti fuerunt. Namque Procopius in vitâ Belisarij testatur, se in Mauritaniâ, Africa Regione, vidisse quasdam